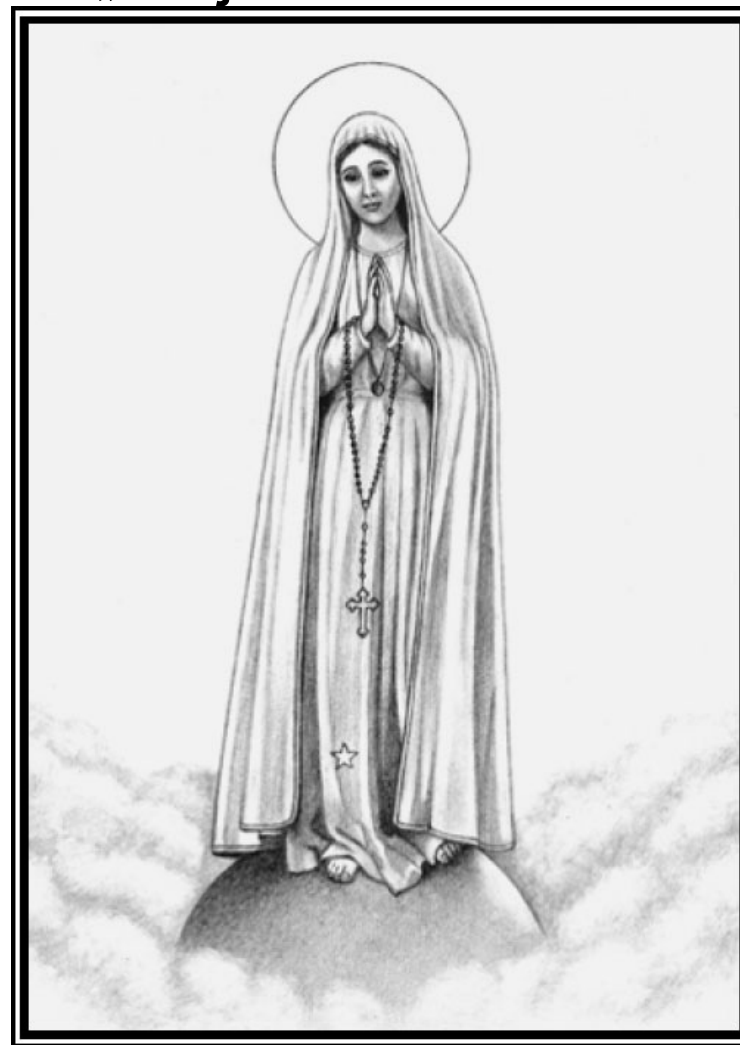

„Slujitorii Domnului

Nu trebuie să urmeze moda”

— Maica Domnului la Fatima

Traducere din engleză, după „Those Who Serve God Should Not Follow the Fashions”, de Robert T. Hart, 2004:
<http://www.catholicmodesty.com/modestreading.html>

Slujitorii Domnului nu trebuie să urmeze moda

Ediția a doua — © A.D. 2004 Robert T. Hart

Cu aprobarea autorului, această carte poate fi, total sau parțial, tradusă sau reprodușă sau transmisă în orice formă și cu orice mijloace, electronice sau mecanice, inclusiv fotocopiare, înregistrare etc. fără a cere permisiunea nimănui.

Rugăciune recomandată înaintea lecturii*

Maică pururea Fecioară, apără-mă te rog de orice ocazie de păcat care s-ar putea ivi din citirea acestei cărți.

„O Marie, zămislită fără de păcat,
roagă-te pentru noi care alergăm la tine”

More copies (in English) available from:
PrayTheRosary Web Apostolate
(for a small donation to cover postage and handling)
Visit: <http://groups.msn.com/PrayTheRosary>
or Email: [therosary2002](mailto:therosary2002@hotma[il].com) (la) hotmail [punct] com

* adăugată de traducător

Punctul de vedere al Bisericii Catolice privind modestia în îmbrăcăminte

Deseori în ziua de azi auzim oameni mai sensibili plângându-se despre indecența în îmbrăcăminte care se observă peste tot și din păcate chiar și în bisericile noastre. Dar, vorbind obiectiv, cum decidem dacă un articol de îmbrăcăminte este indecent? Și cum putem fi siguri că noi înșine ne îmbrăcăm conform decenței creștine plăcute Domnului? Această cârticică este menită să răspundă acestor întrebări. Deoarece pe acest subiect, prin Biserica Lui, Dumnezeu și-a arătat clar voința. Poate pentru unii, această carte va fi ca o hârtie de turnesol spre a stabili dacă vor într-adevăr să se lepede de ei înșiși, să-și ia crucea, și să-L urmeze pe Isus.

1. Necesitatea acestei cărți

E bine știut că Papa Pius XII spunea adesea: *"Cel mai mare păcat al generației moderne este că și-a pierdut complet simțul păcatului"*¹

E mai puțin cunoscut că a zis o dată mai precis:

*"Multe femei . . . cedează tiraniei modei, fiind chiar indecente, în așa fel încât să pară că nici nu suspectează necuviința. Ele și-au pierdut însăși conceptul pericolului: și-au pierdut instinctul decenței."*²

Aceste cuvinte rostite acum mai bine de 50 de ani sunt mai adevărate ca niciodată (și nu doar pentru femei). Fiindcă în societatea post-creștină de azi în care indecența și îmbrăcăminte necuviincioasă au devenit normă, chiar printre catolici pioși și de bună voință există multă ignoranță asupra noțiunii de modestie creștină. Da, chiar cei mai virtuoși catolici care participă zilnic la Sf. Liturghie și au o relație intimă cu Isus, frecvent nu sunt complet conștienți asupra învățaturii Bisericii în această privință. Poate că această cârticică este pentru dumneavoastră? Fie ca Preasfânta Fecioară, Mama noastră adevărată, să fie cu dumneavoastră și să vă lumineze pentru a înțelege și a fi receptivi la voința Domnului în această privință - fiindcă într-adevăr, poate fi o provocare.

Această cârticică a fost scrisă spre a oferi tuturor acelor cărora li s-a dăruit imensul privilegiu de a se numi catolici informația de care au nevoie pentru a ști bine punctul de vedere al Bisericii, și astfel dorința lui Cristos, despre ce semnifică modestia creștină și decența în îmbrăcăminte.

O revoluție culturală

Cum se face că există azi această ignoranță printre catolicii pioși în privința modestiei creștine? Am trecut printr-o revoluție culturală - o revoluție ce a avut scopul de a distruge cultura catolică de altădată pe baza căreia s-a edificat civilizația occidentală. Deși moda a început să se schimbe spre mai rău puțin după primul război mondial, abia acum 40-50 de ani a fost adevărata revoluție. De atunci, puțin s-a predicat împotriva noii, necreștine mode care a devenit

normă. Într-un articol recent, dr. Marian Therese Horvat 3 (jurnalist catolic), explica:

Dacă înțelegem prin revoluție înlocuirea ordinii bune și naturale a lucrurilor cu opusul lor, putem începe analiza revoluției culturale ce a schimbat obiceiurile și felul de a fi al omului modern de azi. Revoluția culturală o include pe cea a modei, în care un nou tip de îmbrăcăminte „comodă”, „relaxată” egalitaristă și vulgară, și ca fel de a fi, vine să schimbe ordinea existentă și valorile cultivate de civilizația creștină.

Ea a explicat mai departe că această revoluție, care a început în anii 1960, ne afectează modul de a gândi și sănătatea societății:

Acum, după vreo 30 de ani, putem constata că această revoluție egalitaristă a produs transformări profunde în mentalitatea omului modern - chiar și la cei ce-și spun conservatori. Hainele au început să se schimbe în așa fel încât nu accentuează doar ideea egalității între sexe - mai multe haine unisex - dar chiar egalitate între clase sociale. Diferențierea în îmbrăcăminte din anii '60 specifică anumitor clase sociale a dispărut complet. Oamenii de afaceri și avocații renunță la costum, profesorii arată ca studenții, doctorul precum grădinarul său.

De fapt, consecința filozofiei principale a acestei revoluții a fost crearea unei culturi egalitariste, vulgare și libertine sexual pentru a înlocui cultura catolică caracterizată de inegalități armonioase și obiceiuri caste.

...Noul tip de a se îmbrăca și fel de a fi, "merge orice", nu dă nici o șansă sufletelor de a reflecta valorile morale și noțiunea de ierarhie necesare bunei orânduiri a oricărei societăți sănătoase.

Dr. Horvat a mai spus, "Creștinismul a fost întotdeauna înțeles ca o proiecție a principiilor catolice în toate aspectele sferei temporale." Adică, catolicii sunt chemați să se opună acestei revoluții culturale anti-catolice restabilind principiile catolice în societate. Un mod în care pot și trebuie să facă acest lucru este alegerea îmbrăcăminte care reflectă într-adevăr credința noastră creștină. Fiindcă, așa cum a recunoscut Horvat, "Cu cât o civilizație devine mai creștină, cu atât îmbrăcăminte oamenilor va fi mai virilă, demnă, nobilă - de la înaltul demnitar până la muncitorul de rând. "

Această cârtică poate părea lungă pentru subiectul vizat, dar deoarece această revoluție culturală a „produs transformări profunde în mentalitatea omului modern - chiar a celor ce-și spun conservatori,” e nevoie de multe cuvinte pentru a sublinia erorile acestei mentalități moderne. Scopul acestei cărți nu este de a predica cu ipocrizie celor care greșesc, ci de a prezenta adevărul catolic cu umilință. Astfel se speră că adevărații catolici vor fi îndrumați în a-și înlocui

această mentalitate falsă cu cea autentic catolică care este în totală armonie cu Sfânta Voință a Domnului.

2. Cele două aspecte ale modestiei creștine:

Primul aspect: evitarea de a fi ocazie de păcat

Sunt două aspecte în modestia creștină. Primul este a evita să fim ocazie de păcat. Al doilea, mai precis, este de a fi plini de spiritul modestiei inspirat de o dragoste profundă pentru virtutea castității, și o înțelegere corectă că îmbrăcăminte noastră este menită să crească demnitatea față de corpul uman și să exprime starea socială. Ambele aspecte, fără a exclude cumva bărbății, sunt mult mai importante pentru femei. Datorită diferențelor naturale între sexe, femeile sunt mult mai înclinate de a fi ocazii de păcat, și, fiind "făpturi mai slabe" (1Pet. 3,7), de a fi tratate cu mai puțină demnitate sau respect. Îmbrăcăminte adecvată duce la depășirea acestora, și de aceea Sf. Paul scria în Noul Testament că femeile ar trebui să apară "în îmbrăcăminte cuviincioasă, făcându-și lor podoabă din sfială și din cumințenie" (1 Tim. 2,9).

Cu privire la acest prim aspect - a evita să fim ocazie de păcat - fostul Arhiepiscop Albert G. Meyer din Milwaukee, Wisconsin, spune următoarele cuvinte, luate din scrisoarea sa pastorală către cler, persoane consacrate și credincioși laici din 1 Mai 1956:

Din dorința de a-mi îndeplini misiunea încredințată de păstor al dumneavoastră, a cărui datorie este de a-și proteja turma împotriva dușmanului, și ca un paznic numit al Domnului, ce trebuie să vorbească clar și cu avertizări precise, ca nu cumva păcatele celor ce greșesc să fie asupra lui (Ezechiel 33:8-9), am decis să vă scriu. În această scrisoare, ne gândim să abordăm subiectul de interes general al decenței ...

Suntem îndemnați spre aceasta deoarece ne amintim afirmațiile puternice recente ale Sfântului Părinte (Papa Pius XII*) ...

... În privința îmbrăcăminte, modestia cere în special două lucruri: primul, să avem grijă de a nu face curăția dificilă pentru noi, sau pentru ceilalți, prin modul propriu de a se îmbrăca; și, al doilea, o rezistență prudentă dar fermă și curajoasă asupra modei și obiceiurilor, indiferent cât de populare sau răspândite, sau adoptate de ceilalți, care sunt un pericol pentru curăție . ...

... Trebuie subliniat în cel mai ferm limbaj posibil că este o învățătură catolică, bazată pe cele mai clare cuvinte ale lui Cristos însuși, că gândurile și dorințele

* În 1954, Papa Pius XII a îndrumat episcopii lumii să "ia atitudine împotriva celei mai grave plăgi a modei indecente." A implorat apoi "promovați din toate puterile, tot ceea ce ține de protejarea modestiei " și "nu lăsați nici o piatră ce ar putea remedia această situație deoparte."

necurate voit lăsate libere sunt păcate grave. A permite asemenea gânduri și dorințe necurate prin îmbrăcăminte... nu facem decât a participa la păcatul grav al scandalului și cooperării.⁴

Și Cerul ne-a avertizat spre a da dovadă de o "fermă și curajoasă rezistență la modă și obiceiuri," căci Maica Domnului la Fatima i-a spus Fericitei Jacinta Marto în 1919:

*Vor apărea anumite mode ce vor jigni pe Domnul nostru foarte mult. Cei care-I slujesc Domnului nu trebuie să urmeze aceste mode. Biserica nu are mode. Domnul nostru este mereu același.*⁵

Din păcate multe femei moderne nu înțeleg reacția puternică pe care bărbații o au față de îmbrăcăminte indecentă. Din acest motiv, chiar acum 50 de ani Papa Pius XII exclama: "Sunt atât de multe fete tinere care nu văd nimic rău în a urma anumite mode nerușinate într-un spirit de turmă. Ele ar roși cu siguranță dacă ar putea ghici impresia pe care o produc și sentimentele pe care le trezesc în aceia care le văd."⁶

Dragi doamne catolice, trebuie să înțelegeți clar că, deși nu toți bărbații sunt ispitiți în același fel sau măsură, în general, coapse neacoperite, buricul gol, umeri, și spate, decolteu, bluze diafane, și rochii cu tăieturi lungi sunt toate surse de ispită. De aceea, toate acestea trebuie absolut evitate pentru a evita păcatul grav.

Chiar când corpul e bine acoperit, atenție că hainele care aderă prea aproape de trup și dezvăluie formele unei femei sunt la fel de ispititoare. Pantalonii purtați de femei sunt o problemă deosebită deoarece ei, prin însăși natura lor, se conformează mai mult formei corpului decât rochiile sau fustele. De aceea, este în general mai greu pentru o femeie să-și păstreze modestia în ei, în special când se apleacă sau înclină. Blugii strâmți - care sunt din păcate așa populari în ziua de azi - incită necuviință în cel mai ostentativ mod. Ei sunt cu siguranță sursă a nenumărate păcate de moarte și nu trebuie să fie purtați de femeile creștine.

Avertismente puternice din partea Sfinților

Fiți conștienți că necesitatea strictă a modestiei în îmbrăcăminte a fost învățătura constantă a Bisericii de-a lungul secolelor. După cum Fr. Stefano M. Manelli, FFI (odată ministrant al Sf. Padre Pio), spunea în minunata sa carte, Isus Iubirea noastră Euharistică: "O strictă insistență în această privință este o constantă în viețile tuturor sfinților, de la apostoli, Sf. Paul (spunând femeii să poarte vâl pentru ca să nu fie nevoie să pară capul 'ca și cum ar fi rasă': [1Cor. 11:5-6]), la Sf. Ioan Chrysostom, Sf. Ambrozie, etc., până la Padre Pio de Pietrelcina, care nu permitea jumătăți de măsură, dar insista întotdeauna asupra rochiilor modeste mai lungi de genunchi"⁷ De fapt, când veneau la spovadă, dacă rochiile

lor aveau decolteu sau erau prea scurte, Sf. Padre Pio le dădea afară, refuzându-le acest Sacrament. Și, deoarece rochiile în anii 60' deveneau din ce în ce mai scurte, el dădea afara tot mai multe femei. Și, deoarece dădea afară așa multe, într-un final, frații călugări au scris pe ușa Bisericii: "Din dorința explicită a lui Padre Pio, femeile trebuie să intre în confesional purtând fuste cu cel puțin 20cm mai lungi față de genunchi...."

Dacă cele pe care le refuza îl întrebau de ce se poartă așa cu ele, el le răspundea: "Știți oare ce durere îmi provoacă să închid ușa cuiva? Domnul mi-a poruncit să procedez astfel. Eu nu chem nici nu refuz pe nimeni. Este Altcineva care cheamă sau refuză. Eu sunt neputinciosul Său instrument."⁸

Cu siguranță această abordare era cea mai potrivită, deoarece nu ar fi fost corect să le fi acordat dezlegarea fiind îmbrăcate indecent. Căci și Sf. Ioan Chrysostom, doctor al Bisericii spunea:

*Când săvârșești un alt păcat în inima ta, cum poți fi inocent? Spune-mi, pe cine condamnă lumea? Pe cine pedepsesc judecătorii tribunalului? Pe cei care beau otrava sau pe cei care o prepară și o administrează? Ai pregătit cupa abominabilă, ai dat băutura mortală, și ești mai criminal decât cei care otrăvesc trupul; tu nu ucizi trupul ci sufletul. Și aceasta nu o faci dușmanilor, nici împins de vreo necesitate imaginară, nici provocat de vreo ofensă, dar din prostească vanitate și mândrie.*⁹

Acestea sunt unele din "cuvintele grele" (In. 6:61) din Evanghelia care sunt des nepopulare în timpul nostru. Totuși, deoarece Evanghelia trebuie predicată "cu timp" și "fără timp" (2Tim. 4:2) nu se poate face nici un compromis. Cuvintele *doctorului angelic* ne ajută să păstrăm perspectiva corectă: „Binele sufletului nostru este mai important decât cel al trupului; și trebuie să preferăm bunăstarea spirituală a aproapelui decât confortul nostru trupesc.”¹⁰ Din exact acest motiv, Papa Pius XII a concluzionat ca dacă vreun fel de îmbrăcăminte "devine un pericol grav și apropiat pentru mântuirea sufletului ...sunteți datorii să nu-l purtați." ¹¹

Doamnele creștine trebuie să știe ca dacă bărbații sunt mai puternici în trup, ei sunt mai slabi în privința senzualității. Dacă un bărbat este dator să-și folosească puterea, nu pentru a face rău femeii, dar pentru a o proteja și apăra fizic, datoria unei femei este de a-și folosi puterea senzualității (prin comportament și îmbrăcăminte) pentru a ajuta bărbații să rămână caști. După cum este spus: "Femeile sunt gardienii castității lumii." Domnii creștini trebuie să știe că femeile se îmbracă des cu dorința de a plăcea bărbaților. De aceea, ei trebuie să aibă grijă să nu exprime - prin cuvinte sau priviri - nici o aprobare asupra aspectului femeilor care se îmbracă în manieră neplăcută Domnului. Din contră, ar putea fi util să facă complimente acelor care se îmbracă decent.

Nevoia unui standard unificat

Văzând, apoi, ce cuvinte grave s-au spus în Biserică în privința modestiei, ne putem întreba: Cum pot fi sigur că mă îmbrac conform cu învățătura Bisericii despre modestie? Răspunsul se află într-o publicație din 1935 a „Ligii modestiei”: „*Adoptarea unui standard unificat este necesară.*” Altfel, oricine va face ce-i place și încercarea de a face ca toți să se îmbrace decent se va „*zdrobi de stâncile părerilor discordante...*”¹² Din fericire, Biserica ne-a dat (cel puțin pentru femei) chiar un asemenea standard.

Acest standard s-a născut datorită ordinului Papei Pius XI din 23 August 1928 pentru o „*Cruciadă împotriva modelor indecente, în special în școlile conduse de persoane consacrate*”¹³ Ca parte a acestei cruciade, pe 24 septembrie același an, din directiva Papei, Cardinalul Pompili (Cardinal-Vicar al lui Pius XI) a publicat o scrisoare în care a fost dat standardul următor:

*Pentru a înțelege bine toată lumea...reamintim că o rochie nu poate fi socotită decentă dacă este tăiată mai mult de lățimea a două degete sub baza gâtului; care nu acoperă brațele cel puțin până la coate; și abia ajunge un pic dincolo de genunchi. Mai mult, rochiile din materiale transparente sunt necuviincioase.*¹⁴

Cruciada a fost adresată inițial doar instituțiilor conduse de călugărițe din Italia. Totuși, în 1930 Papa și-a extins *cruciada* la toată lumea. Prin mandatul Papei, pe 12 Ianuarie 1930, a fost publicată o scrisoare din partea Sfintei Congregații a Consiliului către toți episcopii lumii. În această scrisoare, directivele despre modestie au fost date nu doar institutelor conduse de călugărițe, dar „*au fost extinse pentru a include și păstorii, părinții și laicii în general.*”¹⁵

Pornind de la standardul universal al Papei Pius al XI-lea, un preot american, Fr. Bernard A. Kunkel, a dezvoltat „*Standardele pentru modestia în îmbrăcăminte Precum Maria.*” Ideea lui Fr. Kunkel a fost să o folosească pe Preasfânta Fecioară Maria ca model de modestie și standardul Papei ca un ghid concret, și astfel cu „*Standardele Precum Maria*”, femeile puteau fi sigure că vor plăcea Domnului în modul de a se îmbrăca.

Standardele Precum Maria ale lui Fr. Kunkel au fost trimise spre analiză Bisericii, și, ca rezultat, pe 8 Decembrie 1944 cu întreaga aprobare clericală, s-a născut „*Cruciada Modestiei Precum Maria*”.

Pentru un sfert de secol (până la moartea sa în 1969) Fr. Kunkel a condus această cruciadă, predicând că standardul universal al lui Pius XI *se aplică* tuturor femeilor catolice și oferind Cruciada Precum Maria pentru a le ajuta s-o adopte. Deși, în cea mai mare parte, ierarhia catolică din SUA a ignorat standardul Papei, Fr. Kunkel a răspândit cu curaj învățătura Bisericii despre modestie prin diecezele din SUA și din afară. În două ocazii distincte Papa

Pius XII și-a împărtășit binecuvântarea apostolică asupra cruciadei. În binecuvântarea sa el a numit cruciada o „*mişcare lăudabilă pentru modestia în îmbrăcăminte și comportament*”, și și-a extins acea binecuvântare „*asupra tuturor care o promovează*”¹⁶

Considerând greutatea aprobării primite de „*Standardele Precum Maria*”, și că ele derivă din standardul universal stabilit de Papa Pius al XI-lea, ar putea exista alte standarde pe care femeile catolice să le adopte? Urmând „*Standardele Precum Maria*” ele vor urma învățătura aprobată a Bisericii, și astfel, nu vor avea niciodată motive de îndoială că se îmbracă într-adevăr într-un mod plăcut lui Isus.

„*Standardele Precum Maria*” sunt cuprinse în Secțiunea 4 alături de îndrumări pentru bărbați, copii și tineri.

3. Al doilea aspect: spiritul modestiei și forma de îmbrăcăminte tradițională

Acest al doilea aspect al îmbrăcăminte creștine corecte este mai puțin aparent decât primul. Totuși, chiar dacă este mai subtil, *datorită efectelor pe termen lung* a lipsurilor în acest aspect, s-ar putea să fie la fel de important pentru Inima Domnului.

Al doilea aspect al modestiei creștine: a fi plini de spiritul modestiei, nu ține de pericolul păcatului de moarte prin a deveni ocazie de păcat împotriva curăției. Mai degrabă, acest al doilea aspect se ocupă, mai pozitiv, cu a învăța să ne îmbrăcăm în acord cu *demnitatea creștină*. Aceasta înseamnă îmbrățișarea ideii de a se îmbrăca nu doar pentru a căuta propriul bine și confort, cât pentru a cinsti și lumina pe aproapele, pentru a fi drojdie sănătoasă în aluatul societății, și mai presus de toate, *pentru a plăcea cât mai bine Domnului*. Pentru mulți, aceasta poate însemna sacrificiu: Sacrificarea propriilor dorințe, comodități, obiceiuri, cât și sacrificiul de a se opune modelor populare ale revoluției culturale.

Forma tradițională de îmbrăcăminte

Puținele pliante despre modestie ce se pot găsi în ziua de azi spun în general că *pentru a păstra curăția*, pantaloni largi sunt potriviți pentru femei. Și aceasta poate fi adevărat - atât timp cât ei sunt *suficient de largi pentru a ascunde înfățișarea femeii*. Totuși, un mic pliant distribuit de Călugării Franciscani ai Mariei Imaculate spune ceva mai mult. După ce prezintă ce e nevoie pentru păstrarea curăției, menționează: *„Modul ideal de îmbrăcăminte pentru o femeie este o bluza modestă și rochie lungă până aproape de glezne. Bărbații ar trebui să poarte cămăși și pantaloni largi.”*¹⁷ Acesta e idealul, și a se observa că nu e altceva decât *forma tradițională de îmbrăcăminte* pentru bărbați și femei

aprobată în societatea creștină încă de când bărbații au trecut de la a purta robe la pantaloni.* Trebuie subliniat de asemenea că de-a lungul secolelor, din timpurile apostolice până prin 1920, femeile creștine, ca o regulă, nu purtau bluze strâmte sau fără mâneci, fuste scurte, pantaloni lungi sau scurți. Mai degrabă, chiar dacă moda a variat, ele au purtat în general rochii largi, până aproape de glezne. Aceasta este adevărat chiar când femeile participau la activități precum călătoria sau mersul pe măgar (așa cum a mers Maica Domnului în călătoria la Betleem) sau munca la câmp (precum Sf. Maria Goretti și mama ei), deși asemenea activități se fac mai comod în pantaloni sau șort. Lungimea îmbrăcăminte era într-adevăr corespunzătoare, deoarece în Cartea lui Isaia Dumnezeu se referă la picioarele goale ale unei femei ca "goliciune" și "rușine" (Is. 47:2-3).

În general, catolicii au înțeles întotdeauna că sunt binevenite tradițiile și astfel le-au privit cu respect. Tradițiile sunt obiceiuri bune care ne ajută să păstrăm și să apărăm ceea ce credem.

Ele au fost practicate de înaintași și trebuie transmise mai departe. Omul modern nu dă mare importanță tradițiilor (fie ele culturale sau religioase). Poate fiindcă avansul tehnologic ne face să credem că suntem superiori generațiilor anterioare. De aceea renunțăm ușor la tradiții de dragul eficienței, comodității sau chiar dorința de noutate. Dar, întotdeauna este cuprinsă multă înțelepciune în tradițiile bune.

De exemplu, în Biserică avem străvechea tradiție ecleziastică a îngenuncherii în fața Tabernacolului. Această tradiție protejează credința noastră că Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, este într-adevăr prezent în Ostia Preasfântă și atunci când suntem în fața Tabernacolului, ne aflăm în minunata prezență a Atotputernicului Dumnezeu. Astfel, când practica îngenuncherii este menținută, ni se reamintește mereu că biserica este Casa Domnului, un loc sacru, în care trebuie intrat cu respect. În sfârșit, ne reamintește măreția Lui și umilința noastră în fața Sa.

Înțelepciunea cuprinsă în tradiția îngenuncherii se vede clar. Cu siguranța este mai eficient și comod să ometem actul îngenuncherii când intrăm în Biserică. Dar, dacă această tradiție nu se păstrează, credința Euharistică și devoțiunea încep să scadă. În mod similar, este o înțelepciune cuprinsă în modul tradițional de a se îmbrăca al culturii creștine.

* Dumnezeu a poruncit prima dată ca bărbații să poarte pantaloni în Exod 28:42.

Trebuiau să-i poarte preoții sub robe când slujeau în Sanctuar. În cele din urmă au devenit îmbrăcăminte obișnuită pentru bărbați.

Nevoia de deosebire

Să constatăm întâi, că forma tradițională de îmbrăcăminte pentru bărbați și pentru femei este diferită. Și chiar în timpurile istorice când bărbații purtau robe, îmbrăcăminte lor era distinctă de a femeilor.* Există o tendință periculoasă în cultura modernă de a reduce sau minimiza diferențele între bărbați și femei și rolurile lor complementare. Așa cum a subliniat Horvat, devenim o societate "unisex". Oare nu s-a redus forma populară de îmbrăcăminte pentru bărbați și femei la blugi și T-shirt de bumbac? Totuși Dumnezeu, "bărbat și femeie a făcut" (Gen. 5:2); de aceea, deși egali în demnitate, sunt într-adevăr meniți să fie distincți. Mai mult, Biblia spune:

"Femeia să nu poarte veșmânt bărbătesc, nici bărbatul să nu îmbrace haine femeiești, că tot cel ce face aceasta urâciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău." (Deut. 22:5). Pe această temă Fr. William C. Breda, O.S.A., a scris un articol pe 10 Septembrie 1981 intitulat "Veșmintele adecvate ne fac oameni" în "The Wanderer":

Pare să persiste la mulți părerea greșită că ne îmbrăcăm mai ales împotriva climei nemiloase, pentru a ne proteja de vreme și frig, și că atunci când vine vara, și vremea caldă, putem renunța la costume și rochii și ieși despuiați și pe jumate goi. Toată ideea este superficială bineînțeles... Fără veșminte adecvate și fără straie distinctive pur și simplu nu mai suntem nici măcar oameni. Chesterton arată undeva adevărul vechii fraze 'îmbrăcat și întreg la minte' [Mc. 5:15]: un om sănătos și rațional umblă în lumea lui în haine decente și potrivite.

*Hainele noastre sunt primul simbol al stării sociale și demnității. În maniera de a ne îmbrăca și prezenta, ne exprimăm masculinitatea și feminitatea... ne manifestăm credințele și convingerile, ne proclamăm proiectele și intențiile, ne arătăm gusturile și tendințele. Suntem de aceea capabili, sau ar trebui să fim, să recunoaștem un bărbat sau o femeie după hainele ce le poartă.*¹⁸ (subliniere în original).

De aici vedem nevoia de deosebire în îmbrăcăminte între sexe. Dar de ce e forma de îmbrăcăminte tradițională pentru femei rochia sau fusta lungă? Răspunsul rezidă în faptul că rochiile sunt mai demne decât pantalonii, și astfel înfrumusețează și protejează frumusețea și delicatetea feminină. De fapt, Chesterton subliniază că deoarece acest stil este mai demn, "când bărbații doresc să fie impresionați, precum judecătorii, preoții sau regii, poartă fuste, robele lungi până în pământ ale demnității feminine."¹⁹

* Robele bărbătești erau mai înguste și scurte. Robele femeilor erau mai ample și mai colorate. Aceasta se mai poate vedea în unele culturi din răsărit.

Da, chiar judecătorii, preoții, și regii în mod tradițional poartă robe distinctive ce semnifică demnitatea specială a funcției lor. Maniera lor de a se îmbrăca trezește respectul celorlalți. Și în timp ce este adecvat pentru un bărbat să poarte robe (cu caracter masculin), așa cum era obiceiul în timpurile biblice, ideea aici este că nu e adecvat pentru o femeie să-și degradeze demnitatea feminină purtând pantaloni. Cum s-a spus anterior, datorită diferențelor naturale între sexe, femeile sunt mai predispușe să fie tratate cu lipsă de respect decât bărbații. Astfel, Papa Pius al XII-lea gândea că *"nevoia înăscută de a intensifica frumusețea și demnitatea"* e *"mai mult simțită de femei."*²⁰

Un ofițer de poliție s-ar putea plânge că i-ar fi mai confortabil să lucreze în blugi și T-shirt. Dar, dacă i s-ar permite aceasta, nu ar mai fi recunoscut ca ofițer, nici nu i s-ar mai acorda respectul cuvenit. Astfel polițiștii poartă uniformă și sunt respectați și ascultați ca oameni ai legii. La fel, o femeie poate căuta confort și comoditate în a purta pantaloni, dar făcând astfel, este mai dificil să fie recunoscută și respectată ca o doamnă. Din contra, ea se va amesteca și va putea fi tratată mai degrabă ca un bărbat. Îmbrăcându-se în veșminte tradiționale feminine, femeile sunt sigure că vor fi recunoscute ca doamne, astfel reușind să obțină admirația și impunând respect bărbaților, în același timp preamărind feminitatea dată lor de Dumnezeu. De asemenea vor combate mai eficient abuzurile la care sunt des supuse în prezent.

Respect față de trupul femeii

Mai este un motiv pentru care *"nevoia de a intensifica... demnitatea"* e *"mai mult simțită de femei."* Pliantul Fraților Franciscani (menționat înainte) explică respectul special datorat trupului femeii:

Trupul femeii e, într-un anume fel, mai sacru decât cel al bărbatului fiindcă e capabil să aducă la viață o nouă persoană umană creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și având un suflet nemuritor ce va trăi în veci.

Reflectând la acest *"grozav privilegiu,"* Chesterton a spus că *"nimeni... nu poate într-adevăr crede în egalitatea dintre sexe."*²¹

Pliantul spune mai departe că *"fiindcă trupul femeii are această putere și demnitate trebuie tratat cu respect și trebuie păstrat, 'învăluit' în haine modeste. Hainele indecente astfel profanează caracterul său sacru."*

Aici observăm de asemenea că rochiile sunt de departe mai potrivite pentru femeii decât pantalonii. Rochiile împodobesc trupul femeii și învăluie în mister și demnitate intimitatea de a aduce o nouă ființă umană pe lume. O rochie lungă ajută femeile să-și păstreze modestia în timp ce se apleacă, înclină, lucrează sau desfășoară îndatoririle zilnice. Pantalonii pe de altă parte, prin natura lor sunt concepuți să se conformeze înfățișării femeii, astfel, chiar când sunt mai largi,

pot deveni un pericol la aplecare, înclinare etc. Este similar diferenței dintre o mânășă cu sau fără degete. Care din ele descoperă mai mult forma mâinii?

Scrisoarea unui cardinal

Cardinalul Giuseppe Siri explică alte motive importante de a menține forma *tradițională* a veșmintelor feminine. Aceste motive au legătură cu efectele purtării pantalonilor de către femei în familie și societate. Într-o scrisoare din 1960 cardinalul le explică în momentul în care a constatat prima dată *"o oarece creștere în purtarea hainelor bărbătești de către femei și fete, chiar mame de familie"* în Arhidieceza de Genova.²²

Această scrisoare a fost adresată tuturor responsabili pentru suflete (adică preoți, călugărițe învățătoare, educatori etc.). El a început prin a menționa că deoarece în general pantalonii tind *"să stea mai aproape"* decât alte tipuri de haine feminine *"potrivirea strâmtă acestui tip de îmbrăcăminte nu e mai puțin îngrijorătoare decât expunerea corpului."* Apoi, a continuat să descrie *"un alt aspect al faptului ca femeile poartă pantaloni,"* care a spus, *"ni se pare cel mai grav."* El scria:

Purtarea hainelor bărbătești de către femei afectează întâi femeia însăși, schimbând psihologia feminină proprie femeii; apoi afectează femeia ca soție față de soțul ei, tinzând să vicieze * relațiile între sexe; în al treilea rând afectează femeia ca mamă vătămându-i demnitatea în fața copiilor ei.

El a dezvoltat apoi cu grijă fiecare din aceste puncte. Fiind prea lung pentru a cita complet, rezumăm două puncte:

În privința *"psihologiei proprii feminine,"* a explicat că *"motivul care le îndeamnă pe femei să poarte haine bărbătești e întotdeauna de a imita, ba chiar, de a concura bărbatul care e considerat mai puternic, mai independent."* Cercetând puțin istoria vom descoperi că, într-adevăr, dorința de a fi „ca un bărbat” a motivat femeile să înceapă să poarte pantaloni. În ziua de azi, bineînțeles, acesta poate cu greu fi considerat un motiv conștient pentru toate femeile de a purta pantaloni. Multe îi poartă probabil fiindcă sunt considerați acceptabili și din comoditate. Totuși, cardinalul a subliniat că *"hainele ce la poartă o persoană, cer, impun și modifică gesturile acelei persoane, atitudinile și comportamentul, așa încât doar purtate la exterior, îmbrăcăminte ajunge să impună o anume dispoziție interioară.* De aceea, purtarea pantalonilor *"este ajutorul vizibil pentru a produce o atitudine mentală de a fi 'ca un bărbat,'"* și într-o anume măsură *„indică reacția ei la feminitate ca fiind inferioritate când de fapt este doar diversitate."*

Desigur nu va fi afectată psihologia oricărei femei în același fel prin purtarea pantalonilor, dar în realitate, câte femei au fost afectate fără să-și dea seama, și prin aceasta, întreaga societate? Sunt ele încă inima familiei dorind să stea acasă

cu copiii lor? Sunt ele în continuare supuse autorității soților după cum ne învață sfânta noastră religie? Sau au devenit mai independente, interesate să fie în lume, în competiție cu bărbații în a fi susținătorul și capul familiei? †

Toate dovezile arată că această tendință deja a schimbat mult psihologia femeii în societate. Cum vor fi capabile femeile catolice să-și îndeplinească rolul lor dat de Dumnezeu dacă nu-și păstrează adevărata identitate feminină?

Cu privire la *"femeia ca mamă a copiilor ei,"* cardinalul a explicat că *"toți copiii au un simț al demnității și decenței față de mama lor."* De aceea, chiar dacă *"copilul poate să nu știe definiția expunerii, frivolității sau infidelității, ...el are un al șaselea simț de a le recunoaște când apar, de a suferi datorită lor, și de a fi amar rănit de ele sufletește."* De aici vedem nevoia de a menține o modestie feminină demnă nu doar în public, dar și în sanctuarul casei.

În mod evident, grija cardinalului nu este de a restricționa femeile, ci de a le ajuta să-și păstreze feminitatea delicată și frumoasă, *vitală* pentru sănătatea familiei și a societății. Dumnezeu i-a creat bărbat și femeie; și, Ah! Cât de mult suferă lumea când pierde elementul feminin! Și se spune: "Mâna care mișcă leagănul conduce lumea."

Mai departe în scrisoarea lui, Cardinalul Siri scria:

Din pricina carității ne luptăm împotriva aplatizării omenirii, împotriva atacurilor asupra acelor diferențe pe care se bazează complementaritatea dintre bărbați și femei.

Când vedem o femeie în pantaloni, nu trebuie să ne gândim doar la ea cât la toată omenirea, la ce va deveni aceasta când femeile se vor masculiniza pentru totdeauna. Nimeni n-are de câștigat ajutând să vină o nouă eră a neclarului, ambiguității, imperfecțiunii și, într-un cuvânt, monstruoziității.

Cardinalul a avertizat în continuare că spre deosebire de răul imediat datorat *"indecenței grave,"* daunele produse de purtarea pantalonilor de către femei nu *"se vor vedea toate pe timp scurt."* Din contră efectele vor fi lente și viclene. După mai mult de 40 de ani de la această avertizare, pantalonii la femei au devenit din ce în ce mai mult o normă. Forma tradițională de îmbrăcăminte se vede din ce în ce mai puțin, și astfel, demarcarea între masculin și feminin și rolul lor complementar a scăzut. Din păcate, acești 40 de ani au fost suficient de lungi pentru a remarca dureroasele consecințe de care cardinalul se temea că vor veni în familie și societate.

* a vicia: a strica sau a corupe.

† În aceste vremi de dezordine și confuzie, următoarele învățături pot fi utile acelor în poziția de a cultiva familiile catolice: Papa Leo XIII ne-a reamintit în enciclica sa *Arcanum* (10 Feb 1880): *"Soțul este șeful familiei și capul soției. Femeia ... trebuie să fie supusă bărbatului și să-l asculte; nu ca o servitoare, dar ca o tovarășă, așa încât*

Din păcate, este o amplă dovadă că "masculinizarea" femeii a ajutat apariția unor timpuri ale *"imperfecțiunilor"* și *"monstruozițiilor"*. Asociația Medicală Catolică (AMC) într-o recentă scrisoare deschisă adresată episcopilor din SUA²³ explica că deficiențele de identificare sexuală (DIS) sunt principiul care predispune la condițiile nervoase ale atracției homosexuale. Băieții și fetele se nasc desigur bărbați și respectiv femei, dar ei trebuie să învețe (în special de la părintele de același sex) ce înseamnă a fi bărbat sau femeie. Dacă aceasta nu se învață, și copilul crește cu o slabă identitate sexuală (DIS), există o mare probabilitate ca să dezvolte eventual atracție homosexuală (AH). Conform scrisorii AMC, aproximativ 75% din băieții cu DIS dezvoltă AH. Aici se vede un motiv important pentru care, precum Fr. Breda spunea, *"modul în care ne îmbrăcăm "* trebuie *"să exprime masculinitatea sau feminitatea noastră,"* și că *"trebuie să [putem] recunoaște un bărbat și o femeie după hainele ce le poartă."* Interesant, psihologul catolic Gerard van den Aardweg nota în cartea sa de "(auto-)terapie" pentru homosexualitate: „Bătălia pentru normalitate”, că în culturile (chiar cele mai primitive și păgâne) unde *"clara distincție"* era făcută *"între băieți și fete,"* homosexualitatea era foarte rară, poate chiar ne-existentă.²⁴ Ca parte a terapiei în lupta pentru normalitate, acest psiholog catolic credincios, cu mai mult de 30 de ani de experiență terapeutică de succes, sfătuiește femeile cu AH *"să-și corecteze aversiunea încăpățânată de a purta o rochie plăcută sau alt veșmânt feminin."*²⁵ El spune de asemenea *"ideologia ce distruge rolurile celor două sexe este așa nenaturală încât generațiile viitoare o vor vedea sigur ca o perversiune a unei culturi decadente."*²⁶

Gândindu-ne la toate acestea, oare nu pantalonii la femei ar fi printre modele la care se referea Maica Domnului la Fatima când a zis: *"Vor apărea unele mode ce-L vor ofensa foarte mult pe Domnul ?"* Oare fiindcă Sf. Padre Pio a anticipat aceste lucruri predica împotriva purtării pantalonilor de către femei?²⁷

---

ascultarea ei să nu aspire la onoare sau demnitate. Deoarece soțul în reprezintă pe Cristos, iar soția reprezintă Biserica, să fie întotdeauna, și în cel care comandă și în cea care se supune, o dragoste cerească care să-i ghideze pe cei doi în datorile lor " (a se vedea Ef. 5:22-33). Apoi, în enciclica *Casti Connubii* (31 Dec. 1930), Papa Pius XI proclama această rânduială în familie ca fiind neschimbabilă și constituită de Dumnezeu: *"...această supunere a soției față de bărbat în grad și mod poate varia după diferitele condiții ale persoanelor, loc și timp.... Dar structura familiei și legea ei fundamentală, stabilită și ratificată de Dumnezeu, trebuie păstrată intactă oriunde și întotdeauna."*

Concepția Bisericii asupra veșmintelor feminine

Dacă înțelegem marea nevoie a femeii de a-și îmbunătăți demnitatea și a-și păstra identitatea feminină, putem înțelege de ce pantalonii n-au fost considerați acceptabili de-a lungul întregii istorii a Bisericii. Papa Pius XI în standardul pentru veșminte feminine din 1928 menționa doar rochia. Nu s-a stabilit nici un standard pentru pantaloni deoarece nu erau considerați veșmânt feminin atunci. Acum, totuși, la începutul mileniului trei, este clar că *societatea secularizată* a aprobat în general pantalonii pentru femei. Dar este suficient?

Nu, după Papa Pius XII. În discursul său către Uniunea Latină a Modei din 1957 a spus că *"îmbrăcămintea nu trebuie evaluată după estimările unei societăți decadente sau deja corupte, dar după aspirațiile unei societăți care prețuiește demnitatea și seriozitatea hainelor purtate."*²⁸

E limpede de văzut doar din avortul în masă că societatea actuală este *"decadentă"* și *"deja coruptă."* E limpede de asemenea că societatea nu *"prețuiește demnitatea"* nici *"seriozitatea hainelor publicului."* Trebuie doar să mergi într-o școală publică și să observi ce le permite societatea copiilor și adolescenților să poarte (adică pantaloni talie joasă, fuste mini, bluze fără mâneci, cercei în nas, buze, sprâncene etc.). De aceea, aprobarea societății ca femeile să poarte pantaloni (contrar tradiției creștine) nu poate garanta că ei sunt pe măsura demnității feminine, cu atât mai puțin plăcuți Domnului.

Și asta nu e tot. În același discurs, Papa Pius XII a zis că oamenii, fiind des *"prea docili"* sau *"prea leneși"* pentru a-și forma propria judecată critică, *"preferă să fie ghidați în modă mai mult decât în altă activitate."* De aceea, ei des *"acceptă primul lucru ce li se oferă și abia mai târziu își dau seama cât de mediocre sau indecente sunt unele mode."*²⁹ Deci, înțelegem avertismentul său că *"stilurile trebuie ghidate și controlate în loc de a fi abandonate capriciului...."* Deși se adresa în primul rând creatorilor de modă, a zis: *"...se aplică și indivizilor, a căror demnitate le cere să se descotorosească cu liberă și luminată conștiință de impunerea gusturilor predeterminate, mai ales a gusturilor moral discutabile."* Astfel, el a concluzionat: *"...reacționați ferm împotriva curentelor contrare bunelor tradiții."* [îngroșare adăugată]³⁰

Am văzut că forma tradițională de îmbrăcăminte ideală *"pentru o femeie este o bluză modestă și rochie lungă până aproape de glezne."* De asemenea am văzut că pantalonii la femei sunt într-adevăr *"discutabili moral."* De aceea, pare clar că Papa le cere femeilor să *"reacționeze ferm împotriva"* purtării pantalonilor (cât și a altor noutăți în îmbrăcămintea modernă) care nu numai că nu se găsesc în *"bunele tradiții,"* dar sunt de fapt opuși tradiției creștine. În schimb, ele trebuie să continue îndelungata tradiție de a purta fuste și rochii lungi.

De fapt, același Papă a arătat unde pot fi găsite *"bunele tradiții"* în îmbrăcămintea feminină. Ca cele mai bune modele de îmbrăcăminte feminină el a oferit *"figurile feminine din capodoperele artei clasice care au valoare estetică indiscutabilă. Aici îmbrăcămintea, marcată de decență creștină, e un ornament de valoare al persoanei cu a cărei frumusețe se armonizează ca într-un admirabil triumf al demnității."*³¹ Hainele impresionante de care vorbește, ca o regulă, nu aveau doar tivături până la glezne, dar și gulere modeste și manșoane mai lungi de coate.* Și aceste veșminte nu le împiedicau pe femei să arate bine.

Să înțelegem aici că Papa nu încearcă decât să readucă moda la decența obișnuită a 1900 de ani de tradiție creștină. Hainele sumare și mulate de azi erau practic necunoscute în secolele trecute.

Poate că asemenea haine care acoperă admirabil corpul ne se mai găsesc ușor azi; cu toate acestea, un exemplu măreț li s-a dat femeilor virtuozelor să-l urmeze. Căci în timp ce Papa Pius XII a recunoscut că moralitatea publică se schimbă sigur *"după vremuri, natura și condițiile civilizației popoarelor individuale,"* a spus că *"aceasta nu invalidează obligația de a lupta pentru idealul perfecțiunii"*³²

Și cu acest exemplu vedem că Cruciada lui Fr. Kunkel a avut dreptate în a numi Standardele „precum Maria” *"standarde minimale."*³³ Căci există un ideal mai înalt, o modestie chiar mai mare pentru care putem lupta.

Templu al Duhului Sfânt

Cum s-a spus înainte, a te îmbrăca modest nu e rezervat numai femeilor. Toți creștinii, bărbați, femei și copii, trebuie să se îmbrace cu demnitatea oportună. Dacă prin maniera de a ne îmbrăca *"exprimăm"* nu doar *"masculinitatea și feminitatea noastră,"* așa cum a explicat Fr. Breda, dar și *"credințele și convingerile noastre"*, putem înțelege motivația pentru aceasta. Care sunt convingerile noastre? Ce credem noi ca și creștini? Sf. Paul spune:

Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt care este în voi, pe care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri? Căci ați fost cumpărați cu un preț! Slăviți, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu. (1 Cor. 6:19-20)

* În mod evident aici Papa nu vorbea de nudurile sau semi-nudurile artistice dese în arta clasică. Din contră, putem fi siguri că se referea la acele figuri feminine pictate îmbrăcate în formele de îmbrăcăminte modeste și demne tipice istoriei creștine.

Un efect pozitiv asupra societății

Des în ziua de azi, buni catolici se plâng corect fiindcă văd frecvent preoți mergând fără sutană și gulul alb, și călugărițe fără hainele tradiționale. Ce mare efect are aparența lor exterioară asupra noastră! Da, aparența exterioară produce așa mari efecte încât Papa Pius XII exclama:

*Se spune des aproape cu o resemnare pasivă că moda reflectă obiceiurile unui popor. Dar ar fi mai exact și mult mai util de spus că ea exprimă decizia și direcția morală pe care o națiune dorește s-o urmeze: sau de a naufragia în imoralitate sau de a se menține la un nivel la care a fost înălțată de religie și civilizație.*³⁴

De aceea, devenind zeloși în aderarea la forma tradițională de îmbrăcăminte, catolicii vor avea un efect pozitiv, moralizator asupra lumii păgâne din jurul lor. Astfel, ei vor lucra la răsturnarea revoluției culturale și restaurarea civilizației creștine.

4. Standardele

Aceste standarde pot părea demodate; dar cuvintele Maicii Domnului ne asigură că ele sunt mai potrivite azi ca niciodată: *"Biserica nu are mode; Domnul nostru este mereu același."*

Papa Pius XII ne asigură de asemenea ca deși poate fi o mare varietate în mode, *"există mereu o normă absolută de păstrat"*³⁵ care nu se poate schimba cu timpurile și obiceiurile. El spunea că a *"justifica"* moda indecentă numind-o lucruri cu care *"ne obișnuim"*, este printre cele *"mai viclene sofisme."*³⁶

De aceea, următoarele standarde mereu actuale trebuie primite și îmbrățișate cu bucurie. Mai mult, catolicii trebuie cu dragoste să se încurajeze și îndemne unii pe alții să se îmbrace modest.

Standardele „precum Maria” pentru modestia în îmbrăcăminte³⁷

Pentru a înțelege bine toată lumea...reamintim că o rochie nu poate fi socotită decentă dacă este tăiată mai mult de lățimea a două degete sub baza gâtului;

care nu acoperă brațele cel puțin până la coate; și abia ajunge un pic dincolo de genunchi. Mai mult, rochiile din materiale transparente sunt necuviincioase. - Cardinalul Vicar al Papei Pius XI.

1. *„Precum Maria” înseamnă modestie fără compromis, „așa cum Maria” Mama lui Cristos.*

2. *Hainele „precum Maria” au mâneci cel puțin până la coate și fuste mai lungi de genunchi. [Când o femeie se așează genunchii să rămână acoperiți].*

(Notă: datorită condițiilor imposibile ale pieței mânecile trei-sferturi sunt temporar tolerate cu aprobare ecleziastică, până când femeile creștine se vor întoarce la Maria ca model de modestie în îmbrăcăminte.)

3. *Veșmintele „precum Maria” înseamnă o acoperire completă a pieptului, umerilor, și spatelui; cu excepția unei tăieturi în zona gâtului care să nu depășească 5 cm sub baza gâtului în față și în spate, și 5 cm la umeri.*

4. *Îmbrăcăminte „precum Maria” nu admite ca decente materialele transparente - dantelă, plasă, organi, nylon etc. - decât dacă li se adaugă o căptușeală suficientă. Totuși, folosirea lor moderată ca ornament este acceptabilă.*

5. *Hainele „precum Maria” evită folosirea necorespunzătoare a materialelor de culori similare pielii.*

6. *Straiele „precum Maria” ascund și nu dezvăluie silueta purtătoarei; ele nu scot în evidență, excesiv, părți ale corpului.*

7. *Îmbrăcăminte „precum Maria” oferă acoperire completă chiar după ce jacheta, pelerina sau eșarfa sunt scoase.*

*- (Șorturi (fustă împărțită în două) compleți, largi, mai lungi de genunchi au fost propuși de unii pentru picnic, drumeții, sport, unele munci.)*³⁸

Tinerele virtuozose ar trebui să înțeleagă că a te îmbrăca modest nu înseamnă a nu fi atractiv. Totuși, atractivitatea hainelor ar trebui să fie o reflecție modestă a frumuseții sufletești și nu o expunere indecentă a frumuseții senzuale care este doar o atracție trupească. Scriptura ne învață: *"...Podoaba voastră să fie nu cea din afară: împletirea părului, podoabele de aur și îmbrăcarea hainelor scumpe, Ci să fie omul cel tainic al inimii, întru nestrucăcioasa podoabă a duhului blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu."* (1Pet. 3:3-4).

Standarde pentru bărbați

Mai înainte în această cârtică, Sf. Paul a fost citat ca spunând că femeile trebuie să apară *"în îmbrăcăminte cuviincioasă, făcându-și lor podoabă din sfială și din cuminenție"* (1Tim. 2:9). Și deși, cum am menționat deja, aceasta e mai important pentru femei, Sf. Francisc de Sales comentând acest pasaj nu ezita să remarce că *"la fel se poate spune despre bărbați."*³⁹ Da, și bărbații

trebuie să se îmbrace cu demnitate creștină adecvată. Cât de excesiv de nepăsători au devenit. Nu e acceptabil ca un bărbat creștin să meargă la întâlniri de afaceri în haine de sport sau alte haine sumare ce acoperă corpul puțin mai mult decât hainele sălbaticilor. Amintiți-vă ca misionarii creștini de-a lungul secolelor în convertirea sălbaticilor i-au învățat să se îmbrace conform decenței creștine.

Deși Biserica nu are un standard universal pentru îmbrăcămintea bărbătească, totuși, unele sfaturi se pot găsi. În Mai 1946 episcopii canadieni au adresat următoarele cuvinte despre modestia bărbaților: *"Nici bărbatul nu scapă de înclinarea de a-și expune trupul: unii merg în public cu pieptul gol, sau pantalonii foarte strâmți sau costume de baie foarte sumare. Ei astfel ofensează virtutea modestiei. Ei pot de asemenea să devină ocazie de păcat (în gând sau dorință) pentru aproapele."*⁴⁰

Deci, bărbații trebuie să aibă grijă să evite haine strâmte, șorturi scurți, cămăși cu decolteu mare, bluze ce arată mușchii, sau să umble cu pieptul gol. Datorită demnității creștine, pentru hainele zilnice trebuie să adere cu entuziasm la idealul (tradițional) de îmbrăcămintă bărbătească: *"cămăși și pantalonii largi."* Șorturi lungi și largi sunt acceptabili pentru sport, drumeții, diferite munci. Și în final, cercei sau alte semne feminine trebuie evitate.

Standarde pentru copii și tineri

Cu privire la copii, Biserica ne învață că și copiii mici trebuie instruiți în a acoperi și împodobi corespunzător corpul. În acest mod, când vor ajunge la pubertate simțul lor de modestie va fi foarte puternic, și respectarea modestiei o parte obișnuită a vieții lor. În realitate, deci, nu ar trebuie să existe mari diferențe în felul în care adulții și copiii respectă modestia. Privind poze ale celor trei copii de la Fatima, vedem bune exemple. Ei sunt doar copii de au grija de oi, totuși vedeți cum sunt complet îmbrăcați, băiatul ca un bărbat și fetițele ca niște femei. Și cea mai mică, Fer. Iacinta, ne dă acest măreț exemplu în boala sa finală. La numai 10 ani a trebuit să sufere o operație la insistența medicilor. Deși anestezia acelor timpuri *"nu-i înlătura deloc durerea,"* se spune că ea *"a suferit mai mult datorită umilinței de a trebui să-și expună corpul ...decât de durerea fizică."*⁴¹ Scrisoarea Sfintei Congregații a Consiliului din 1930 (menționată înainte) a decretat, în parte, următoarele:

Părinții, conștienți de serioasele obligații asupra educației, mai ales religioase și morale a copiilor lor, trebuie să insuflă asiduu în sufletele lor, prin cuvânt și exemplu, dragoste pentru virtuțile modestiei și curăției, și deoarece familia trebuie să urmeze exemplul Sfintei Familii, ei trebuie s-o cârmuiască astfel încât toți membrii acesteia, crescuți între pereții casei, să găsească temei

*și imbold de a iubi și proteja modestia. ...Fie ca părinții să nu permită niciodată ca fetele lor să poarte haine indecente.*⁴²

Marele susținător al modestiei creștine, Papa Pius XII, a dat părinților următoarele puternice îndemnuri:

*Vai acelor mame și tați lipsiți de forță și prudență, care cedează capriciilor copiilor lor și abandonează acea autoritate parentală scrisă pe fruntea soțului și soției ca o reflecție a Maiestății divine.*⁴³

*...O mame creștine (și tați), dacă ați ști viitorul de durere și pericol, de însingurare de rușine, pe care-l pregătiți fiicelor și fiilor voștri obișnuindu-i imprudent de a trăi mai deloc îmbrăcați și făcându-i să-și piardă simțul modestiei, v-ar fi rușine de voi și de răul făcut celor mici pe care Cerul vi i-a încredințat, pentru a-i crește în demnitate și cultură creștină.*⁴⁴

În final, pe 8 Decembrie 1995, Conciliul Pontifical pentru Familii le-a reamintit părinților:

Chiar dacă sunt acceptabile social, unele obiceiuri de limbaj și îmbrăcămintă nu sunt corecte moral și reprezintă o cale de a trivializa sexualitatea, reducând-o la un obiect de consum.

*Părinții trebuie deci să-și învețe copiii valoarea modestiei creștine, îmbrăcămintei cumpătate, și când e vorba de stiluri, autonomia necesară.*⁴⁵

Sporturi și destindere

Mulți oameni cred că atunci când sunt la un picnic sau la plimbare, standardele pentru modestie nu se aplică. Dar, pe 20 August 1954, Papa Pius al XII-lea declara:

*Pe plaje, odihnă la țară, aproape oriunde, pe străzile orașelor, în locuri publice și private, și, într-adevăr, deseori chiar în clădiri dedicate Domnului, o modă indecentă și nedemnă a prevalat.*⁴⁶

Aceste cuvinte ne reamintesc că același standard de modestie trebuie practicat tot timpul și în tot locul deoarece în toate circumstanțele natura umană este supusă acelorași tentații.

Poate pentru mulți, datorită obiceiurilor existente, practicarea modestiei în acest domeniu va fi cel mai dificil de respectat. Cultura noastră practic adoră sportul. De aceea, modestia în hainele sport a fost sacrificată pentru a câștiga avantajul competitivității - chiar dacă nu este o competiție! Este bine să ne reamintim cuvintele Papei Pius XII:

Binele sufletesc este mai important decât cel trupesc; și trebuie să preferăm bunăstarea spirituală a aproapelui și nu confortul trupului nostru... Dacă un anume tip de îmbrăcămintă constituie ocazie de păcat gravă și apropiată, și

pune în pericol mântuirea sufletului vostru și al altora, este datoria voastră să renunțați.⁴⁷

În mod evident, din același motiv, Pius XI, ne învață în enciclica sa „*Despre educația creștină a tineretului*,” că „în exercițiile de gimnastică și ținută, trebuie avută o grijă specială pentru modestia creștină la tinerele femei și fete, care e așa grav deteriorată de orice fel de expunere publică.”⁴⁸ Mai târziu, Papa Pius XII adăuga, „Nu văd ei răul provocat de excesul în unele exerciții de gimnastică și sporturi nepotrivite pentru fetele virtuozose?”⁴⁹

De aceea, cruciada „precum Maria” învață că aceleași două reguli se aplică oriunde: „*acoperire suficientă și potrivire adecvată.*”⁵⁰

De aceea școlile catolice mai demult le îmbrăcau pe fete în costume de gimnastică „precum Maria” pentru educație fizică. Vedem cum Dumnezeu era pe primul loc în acele timpuri!

Cu privire la înot practic nu există costume de baie moderne pentru femei și fete care să ofere acoperire adecvată. Costumele strâmte pentru bărbați sunt de asemenea o oroare. Chiar în anii 1959, Cardinalul Enrique Pla y Daniel, Arhiepiscop de Toledo, Spania, a dorit să dea această directivă:

*Un pericol special pentru morală îl reprezintă scăldatul public pe plaje, în piscine sau pe malul râurilor... Scăldatul mixt, femei și bărbați care este aproape întotdeauna o apropiată ocazie de păcat și un scandal, trebuie evitat.*⁵¹

Poate putem înțelege de aici înțelepciunea originală în a avea o YMCA („Young Men's Christian Association”) și o YWCA („Young Women's Christian Association”).

Cruciada „precum Maria” ne învață că pentru înot, „*idealul catolic*” era „*înot privat în familie...purtând o cămașă largă și bermude sau ceva similar.*”⁵²

Norme pentru Biserică și alte locuri sacre

Deoarece Bisericile catolice conțin Prezența reală a lui Isus în Tabernacol, ele sunt cel mai sfinte locuri de pe pământ; de aceea, modestia trebuie în special respectată. Modestia trebuie de asemenea special respectată în alte locuri sacre (de exemplu în fața sanctuarelor, mănăstirilor, caselor parohiale, seminariilor etc.). Aceasta este atât de important încât cruciada „precum Maria” a oferit „*Codul îmbrăcă-mintei pentru Biserică și alte locuri sacre.*”, având imprimatur. Acest cod le învață pe femei că deși trebuie să se îmbrace cu „*modestie precum Maria, atât acasă cât și în public,*” trebuie să aibă „*o grijă specială pentru aceasta când vizitează orice loc dedicat Domnului.*” Învață de asemenea că „*principiile îmbrăcării cuviincioase se aplică... de asemenea bărbaților și băieților.*” În final, avertiza că venind la Biserică sau alte locuri sacre în orice îmbrăcăminte indecentă „*Dumnezeu este ofensat...foarte grav.*” În consecință,

indica în mod special că oricine ar „*provoca supărare Domnului prin haine indecente*” în locuri sfinte să „*recunoască cu umilință și să mărturisească aceste păcate... și să facă pocăință pentru ofensarea Maiestății Divine.*”⁵³ Aceste cuvinte despre supărarea lui Dumnezeu ne pot părea severe, dar să fim conștienți că singurul loc din Evanghelie unde Isus s-a mâniat (chiar sever) a fost în Templul Domnului. Deoarece este scris despre El: „*Râvna casei Tale Mă mistuie.*” (In. 2:17).

Azi, pentru a respecta normele convenite pentru îmbrăcăminte va însemna des să fim diferiți de ceilalți. Fiți conștienți că indivizi curajoși, care nu se temeau de păreriile celorlalți, au introdus modele necuviincioase, indecente și egalitariste care distrug acum cultura creștină de odinioară. De aceea, trebuie să fim catolici fideli (chemați să formăm sarea pământului) care, reacționând „*ferm împotriva curentelor contrare bunelor tradiții,*” îndrăznim să ghidăm societatea înapoi la acel înalt standard de decență și armonioasă diversitate așa plăcut Domnului și Preasfintei Fecioare. Și astfel chiar și prin îmbrăcăminte lor, vor pregăti lumea pentru venirea Împărăției Domnului!

5. Avantajul feminin

Ca o notă de final, trebuie spus că femeile cred des că obțin mari avantaje părăsind rolul lor propriu și natural din familie, societate și Biserică. Adevărul ironic în această privință este că procedând astfel ele pierd de fapt cel mai important avantaj: avantajul spiritual asupra bărbaților. Acest adevăr este explicat în acest ultim capitol.

Cum am menționat anterior „*atitudinea mentală de a fi 'ca un bărbat'*” de care vorbea Cardinalul Siri, a fost mult instilată în cultura modernă. Aceasta se vede nu doar din hainele purtate de femei azi, dar și din dorința lor de a câștiga roluri tot mai dominante în societate, din nerecunoașterea autorității soțului în familie, și unele, chiar căutând funcții sfinte în Biserică. Dar, cum s-a arătat anterior, bărbații și femeile sunt creați diferit. Astfel, deși sexele sunt cu siguranță egale în demnitate, ele au roluri diferite de îndeplinit.

Papa Pius XI a reliefat aceasta frumos în pasajul următor din enciclica sa, *Casti Cannubii*:

*...dacă bărbatul e capul, femeia e inima, și cum el ocupă rolul principal în conducere așa poate ea pretinde rolul principal în dragoste.*⁵⁴

Mult respectatul filosof catolic Alice Von Hildebrand explică elocvent aceste roluri diferite:

Bărbații și femeile, deși egali în demnitate, sunt diferiți și de aceea sunt chemați să îndeplinească funcții diferite. Bărbații simbolizează principiul energic; femeile pe cel receptiv (care nu trebuie identificat cu pasivitatea). Această

complementaritate își găsește expresia nu doar în misterul sferei sexuale, dar și la un nivel mult mai înalt, în faptul că demnitatea preoției este alocată bărbaților și nu femeilor. Este adecvat ca un bărbat să repete în mod activ cuvintele spuse de Cristos la Cina cea de Taină; iar femeii îi este încredințată marea funcție a receptivității sfinte, așa puternic exprimate de cuvintele Maicii Domnului, cea binecuvântată între femei, și cea mai perfectă între toate creaturile. Ea le-a dat femeilor sfântul moto: "FIE mie după cuvântul Tău."⁵⁵

„Receptivitatea”, după definiția lui Von Hildebrand, „este o deschidere generoasă înspre aproapele, permițând posibilitatea fecundității [adică fertilității sau fructificării].”⁵⁶

Astfel, ironia e că adevărata sfințenie - care cere supunere, ascultare, tănuire, atenție, și totală încredere și subordonare față de Domnul - cere acea receptivitate, prin natura ei caracteristică - nu bărbaților - ci femeilor. Această receptivitate caracteristică, putem fi siguri, este motivul pentru care (așa cum sublinia Sf. Tereza de Avila) mult mai multe femei decât bărbați primesc haruri mistice. Acesta e un simplu fapt istoric. Și e trist că, femeile își pierd această receptivitate pe măsură ce luptă pentru a fi independente, căutând energic să preia rolul mai activ al bărbaților.

Ar părea deci clar că Dumnezeu invită femeile să fie, într-un anume fel, lideri spirituali, dar fără să renunțe în vreun fel la natura feminină atât de frumoasă cu care El le-a împodobit.

Urmând exemplul Binecuvântatei Fecioare Maria și a nenumăratelor femei sfinte, prin exemplul lor, vor conduce întreaga umanitate pe calea supunerii, ascultării, tănuirii, atenției, încrederii și iubirii pentru venirea Împărăției Domnului pe pământ, unde Voința Divină se va „face pe pământ precum în Ceruri... Amin!”

¹ Această frază era des repetată de Pius XII. Găsită în: Martin, Louis, Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, p. 6. Catholic Treasures, Monrovia, CA.

² Discurs al Papei Pius XII către un grup de fete al Acțiunii Catolice pe 6 Octombrie 1940. Idem., p. 12.

³ Horvat, Marian Therese, "Revoluția egalitaristă, partea 4: Revoluția culturală," *Ecouri de adevărat catholicism*, Oct.29-Nov.4, 2001, Vol. 12, No. 154. (www.Dailycatholic.org/issue/2001Oct/oct29txt.htm).

⁴ Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, pag. 7 & 12.

⁵ "L-115" (Pamflet), The World Apostolate of Fatima, Washington, NJ.

⁶ Discurs al Papei Pius XII, 17 Iulie 1954. Citat în: Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, pag. 23-4.

⁷ Manelli, Fr. Stefano M. (FFI), Isus Iubirea noastră Euharistică, p. 67. Valatie, NY: The Academy of the Immaculate, 1996.

⁸ Gaudiose, Dorothy M., Profet al poporului, pag. 191-2. Staten Island, NY: Alba House Publishers, 1988.

⁹ Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, p. 20-21.

¹⁰ Din *Summa* al Sf. Toma de Aquino (IIa IIae, Q. 26, a. 5, a se vedea și Q.169, a. 2).

¹¹ Discurs al Papei Pius al XII-lea către tinere fete ale Acțiunii Catolice din Roma, membre ale Cruciadei pentru puritate, pe 22 Mai 1941.

¹² Dintr-un pliant publicat în 1935 de "Liga of Modestiei" cu Imprimatur de la Card. George Mundelien. Citat în Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, p. 16.

¹³ Citat în Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, p. 12.

¹⁴ Idem., p. 16.

¹⁵ Kunkel, Fr. Bernard A., Îndrumar al Modestiei „precum Maria” al Cruciadei Purității al Mariei Imaculate. (Această carte conținută în Cartea Viața mea în rugăciune, Radio Rosary: Pittsburgh, PA.) pag. 248-9.

¹⁶ Idem., p. 230.

¹⁷ "Imitarea Fecioarei" (broșură). Frații Franciscani ai Imaculatei. New Bedford, MA.

¹⁸ Citat în Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, p. 22.

¹⁹ Chesterton, G. K., Ce e în neregulă cu lumea, Partea III, Cap. 5: *The Coldness of Chloe*.

²⁰ Discurs al Papei Pius al XII-lea la un congres al "Uniunii Latine a Modei," 8 Noi. 1957. Citat în "L-75" (broșură), p. 75. Apostolatul Mondial de la Fatima, Washington, NJ.

²¹ Ce e în neregulă cu lumea, Partea III, Cap. 10: *The Higher Anarchy*.

²² Card. Giuseppe Siri, "Comunicare privind îmbrăcămintea bărbătească purtată de femei," Genova, 12 iunie 1960. Retipărit în Indecenta: virtutea satanei, p. 127-134.

²³ "Care ar fi cauza atracției homosexuale la băieți: Psihatrii catolici cercetând sursele scandalurilor din SUA," Zenit News Agency (Zenit.org). New York, 27 Iunie 2002.

²⁴ Van Den Aardweg, Gerard J. M., Bătălia pentru normalitate: un ghid pentru (auto-)terapie pentru homosexualitate, p. 78. San Francisco: Ignatius Press, 1997.

²⁵ Idem., p. 137.

²⁶ Idem., p. 147.

²⁷ Împotrivirea Sf. Padre Pio pentru ca femeile să poarte pantaloni a fost verificată printr-un telefon la Mănăstirea Maicii Domnului a Harurilor, San Giovanni Rotondo, Italia (19 Iunie 2003).

²⁸ Discurs al Papei Pius XII la un congres al "Uniunii Latine a Modei," 8 Noi. 1957. Citat în "L-75," p. 80.

²⁹⁻³² Idem., p. 82 - 84.

³³ Cartea Viața mea în rugăciune (conținând: Îndrumar al Modestiei „precum Maria” al Cruciadei Purității al Mariei Imaculate), p. 251.

^{34,35} Discurs al Papei Pius XII la un Congres al "Uniunii Latine a Modei," 8 Noi. 1957. Citat în "L-75," p. 80.

Idem.

³⁶ Idem., p. 84.

³⁷ Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, p. 17-18. și Cartea Viața mea în rugăciune (conținând: Îndrumar al Modestiei „precum Maria” al Cruciadei Purității al Mariei Imaculate), p. 259.

³⁸ Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, p. 18.

³⁹ Introducere în viața consacrată, p.191.

⁴⁰ Citat în Indecența: virtutea satanei, de Rita Davidson, pp. 22-3. Little Flowers Family Apostolates (www.lffa-ollmpc.com), Lanark, ON, Canada: Ianuarie 2003.

⁴¹ Cirrincione, Mons. Joseph A., Ven. Iacinta Marto de la Fatima, p. 58., Rockford, IL: TAN Books and Publishers, Inc. 1992.

⁴² Citat în Îmbrăcămintea indecentă: Părerea Bisericii, p. 15.

⁴³ Alocuțiune la Canonizarea Sf. Maria Goretti, 1947. Citat în "L-75," p. 'D'.

⁴⁴ Citat în Cartea Viața mea în rugăciune (conținând: Îndrumar al Modestiei „precum Maria” al Cruciadei Purității al Mariei Imaculate), p. 240.

⁴⁵ "Adevăr și sens al sexualității umane, No. 97," 8 Dec. 1995, Conciliul Pontifical pentru Familie.

⁴⁶ Pasaj dintr-o scrisoare a Cardinalului Ciriaci (Prefect al Sfintei Congregații a Conciliului), delegat al Papei Pius XII. Retipărit în Indecența: virtutea satanei, p. 123, (aici datată 15 Aug. 1954).

⁴⁷ Discurs al Papei Pius XII către grupuri de tinere catolice din Roma. Citat în Indecența: virtutea satanei, p. 23. De văzut și notele 11, 12.

⁴⁸ Enciclica Papei Pius XI: *Rappresentanti in Terra*, 31 Dec. 1929.

⁴⁹ Alocuțiunea Papei Pius XII la convenția Sodality la Roma pe 17 Iulie 1954.

⁵⁰ Cartea Viața mea în rugăciune (conținând: Îndrumar al Modestiei „precum Maria” al Cruciadei Purității al Mariei Imaculate), p. 267.

⁵¹ Citat în *Idem.*, p. 269.

⁵² *Idem.*, p. 267.

⁵³ Retipărit în Indecența: virtutea satanei, pp. 61-63.

⁵⁴ Papa Pius XI, Enciclica *Casti Connubii*, 31 Dec. 1930.

⁵⁵ "Sacralitatea Tradiției," Articol de Alice Von Hildebrand, *Homiletic & Pastoral Review*, Aprilie 1995, pag. 26-31 și 46-7.

⁵⁶ "Asupra privilegiului de a fi femeie," Prelegere a Alice Von Hildebrand ținută la NY Catholic Forum, 14 Ian. 1997. Fecunditate: fertilitate

ANEXA I

Capul acoperit în Biserică

Se mai cere ca femeile să poarte văl în Casa Domnului? Poate cei mai mulți catolici de azi cred că nu. Dar care e adevărul? Jackie Freppon într-un recent articol de ziar scria:

În timpul Conciliului Vatican II, o gloată de reporteri aștepta vești după una din ședințele conciliului. Unul din ei l-a întrebat pe Mons. Annibale Bugnini, pe atunci secretar al Congregației Vaticanului pentru Cultul Divin, dacă femeile mai trebuie să stea cu capul acoperit în Biserică. El a răspuns că episcopii au discutat alte chestiuni, și vălul la femei n-a fost în agendă. A doua zi, presa internațională a anunțat în întreaga lume că femeile nu mai trebuie să stea cu capul acoperit în Biserică. La câteva zile, Mons. Bugnini a zis presei că a fost citat incorect și că femeile trebuie în continuare să poarte văl. Dar presa nu și-a retras eroarea, și multe femei n-au mai purtat văl din confuzie și datorită presiunii grupurilor feministe.¹

Citim în prima Scrisoare a Sf. ap. Paul către Corinteni:

„Orice bărbat care se roagă sau proorocește, având capul acoperit, necinstește capul său. Iar orice femeie care se roagă sau proorocește, cu capul neacoperit, își necinstește capul; căci tot una este ca și cum ar fi rasă. Căci dacă o femeie nu-și pune văl pe cap, atunci să se și tundă. Iar dacă este lucru de rușine pentru femeie ca să se tundă ori să se radă, să-și pună văl. Căci bărbatul nu trebuie să-și acopere capul, fiind chip și slavă a lui Dumnezeu, iar femeia este mărirea bărbatului. Pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat. Și pentru că n-a fost zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat. De aceea femeia este datoare să aibă (semn de) supunere asupra capului ei, pentru îngeri ....

Judecați în voi înșivă: Este, oare, cuviincios ca o femeie să se roage lui Dumnezeu cu capul descoperit? Nu vă învață, oare, însăși firea că pentru bărbat, dacă își lasă părul lung este ocară? Iar pentru femeie, dacă își lasă părul lung, este cinste? Căci părul i-a fost dat ca acoperământ. Iar dacă se pare cuiva că aici poate să ne găsească pricină, un astfel de obicei (ca femeile să se roage cu capul descoperit) noi nu avem, nici Bisericele lui Dumnezeu.” (1Cor. 11:4-10,13-16).

Aici vedem că obiceiul ca femeile să-și acopere capul în Biserică ține de relația corectă cu bărbatul, după porunca Domnului. Căci bărbatul, după cum învață Scriptura, are autoritate asupra soției (Ef. 5:22-33). Vedem de asemenea că „natura însăși” ne învață logica purtării vălului de către femei. Căci, în timpul serviciului divin când toată atenția trebuie direcționată asupra adorării

Atotputernicului Dumnezeu, rațiunea ne zice că femeile trebuie să-și ascundă frumusețea părului și să fie modest îmbrăcate pentru a nu cauza o distragere pentru bărbați.

Acest pasaj, fiind biblic, este o învățătură de inspirație divină. Unora le-ar plăcea să creadă că această învățătură era doar părerea personală a Sf. Paul, dar chiar Paul în aceeași epistolă spunea: *"...să cunoască că cele ce vă scriu sunt porunci ale Domnului."* (1 Cor. 14:37). Și, vorbind despre Sfânta Scriptură, Papa Leo XIII ne învață în enciclica sa *Providentissimus Deus* că *„toate cărțile pe care Biserica le recunoaște ca sacre și canonice, sunt scrise cu totul și în întregime, cu toate părțile lor, sub inspirația Duhului Sfânt.”*

Cuvintele de final ale Sf. Paul arată oricui ar dori să acționeze contrar acestei rânduiei, că este o tradiție *apostolică și ecleziastică* de neschimbat: *"... Iar dacă se pare cuiva că aici poate să ne găsească pricină, un astfel de obicei (...) noi [adică Apostolii] nu avem, nici Biserica lui Dumnezeu."* Și Sf. Papă Pius X, în enciclica sa *Pascendi* a reiterat învățătura Bisericii că tradițiile apostolice și ecleziastice nu trebuie schimbate:

Dar pentru catolici nimic nu va înlătura autoritatea celui de-al doilea Conciliu de la Nicea, unde se condamnă aceia care „care îndrăznesc, după necuviințioasa modă a ereticilor, să ridiculizeze tradițiile ecleziastice... sau se străduiesc cu șireată răutate să doboare oricare din dreptele tradiții ale Bisericii Catolice”.... De aceea Pontifii Romei, Pius IV și Pius IX, au ordonat inserarea în profesiunea de credință a următoarei declarații: „Admit și îmbrățișez ferm tradițiile apostolice și ecleziastice și alte hotărâri și constituții ale Bisericii.”

Această tradiție apostolică a fost păstrată *întotdeauna și oriunde* în continuu pentru aproape 2000 de ani. Nicăieri în toată istoria Bisericii nu găsim o breșă în această practică venerabilă până acum cca. 35-40 de ani. Totuși, chiar azi, nu există nici un document al Bisericii care să abroge această hotărâre.

Deși este adevărat că exista o prevedere în Codul Legii Canonice din 1917 (Can. 1262.2) cu privire la vâl care nu mai apare în codul nou din 1983, aceasta nu înseamnă că vâlul nu mai e necesar. În efortul de a simplifica legea canonică, această prevedere - deja precizată în Scriptură și tradiție - a fost pur și simplu omisă. De fapt, deoarece este o învățătură biblică și regulă a tradiției, avem motive să credem că ierarhia Bisericii nu are autoritatea de a schimba această regulă. Astfel, ceea ce se observă azi - majoritatea femeilor intrând în Biserică cu capul descoperit - poate fi considerată o breșă în regula divin stabilită, breșă tolerată pretutindeni. Capul descoperit poate părea într-adevăr un lucru mic, dar Isus ne învață că: *"Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici, și va învăța așa pe oameni, foarte mic se va chema în împărăția cerurilor;"* (Mt.

5:19). Să ne amintim dovada dragostei noastre pentru Dumnezeu: *"De Mă iubiți, păziți poruncile mele."* (In 14:15).

Și așa, cât de edificator e să vezi femei în biserică îmbrăcate modest și cu capul acoperit! Cât de mult contribuie la atmosfera sacră din Casa Domnului! Cât de plăcut este pentru Îngerii Domnului! (1Cor. 11:10)

¹ Freppon, Jackie, *"Vâlul,"* © 2002, www.catholicplanet.com.

Mater Admirabilis

ANEXA II Profeții relevante

Maica Domnului a Bunului Succes i-a apărut unei călugărițe sfinte (Maica Mariana) în Quito, Ecuador în secolul 17 cu un mesaj de avertizare pentru sfârșitul secolului 19 și în special pentru secolul 20. Următoarele cuvinte sunt preluate din această apariție aprobată de Biserică:

*„...în aceste vremuri nefericite, va fi o opulență [„luxury”] de nestăpânit, care acționând ca să prindă în cursa păcatului pe cei rămași, va seduce nenumărate suflete frivole ce vor fi pierdute. Inocența aproape va dispărea la copii, **la fel modestia la femei.** În acest moment suprem de nevoie al Bisericii, **cei care ar fi trebuit să vorbească vor tăcea.**”*

Fer. Iacinta auzind cuvintele Maicii Domnului de la Fatima a zis:

*...păcatele care duc cele mai multe suflete în iad sunt păcatele cărnii. **Unele mode vor fi introduse care Îl vor ofensa pe Domnul nostru foarte mult. Cei care slujesc Domnului nu trebuie să urmeze aceste mode. Biserica nu are mode; Domnul nostru este mereu la fel.** Păcatele lumii sunt prea mari. **Dacă oamenii ar cunoaște ce este eternitatea ar face tot posibilul pentru a-și schimba viețile.** Oamenii își pierd sufletul deoarece nu se gândesc la moartea Domnului și nu fac pocăință.*

„Se spune des aproape cu o resemnare pasivă că moda reflectă obiceiurile unui popor. Dar ar fi mai exact și mult mai util de spus că ea exprimă decizia și direcția morală pe care o națiune dorește s-o urmeze: sau de a naufragia în imoralitate sau de a se menține la un nivel la care a fost înălțată de religie și civilizație”

— Papa Pius XII